LIETUVOS AMBASADA UKRAINOJE

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

LĖTĖJANTIS EKONOMIKOS AUGIMAS |

Prognozuojama, kad Ukrainos BVP 2026 m. augs tik 1,2% (2025 m. – 1,8%).

Pagrindinės prastėjančių prognozių priežastys – suintensyvėjusios rusijos atakos, eksporto logistikos sutrikimai dėl jūrų uostų veiklos apribojimų bei lėčiau nei planuota vykdomos valstybės investicijos.

Pasak ekonomikos ministro, rusijos smūgių padaryta žala jau siekia apie 7,4 mlrd. eurų, o iki metų pabaigos gali išaugti iki 9,2 mlrd. eurų.

UKRAINA PLEČIA GRŪDŲ EKSPORTO MARŠRUTUS PER VAKARŲ SIENOS PEREJAS IR RUMUNIJOS KONSTANCOS UOSTĄ

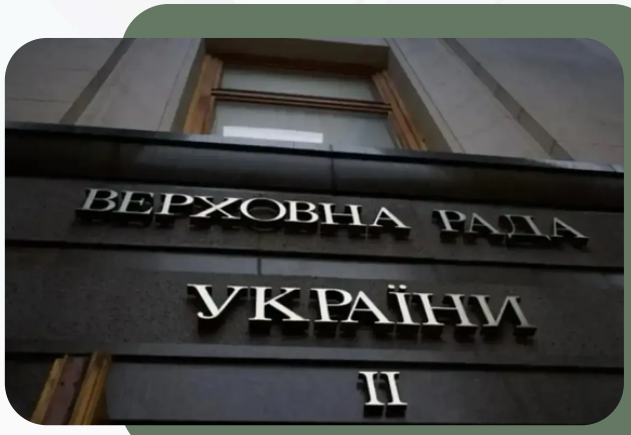
Spalį geležinkeliais per Vakarų sienos perėjas gabenamų grūdų apimtis, palyginti su rugsėju, išaugo 20% ir siekė vidutiniškai 340 vagonų per dieną, daugiausia – per Vengriją (101,1 vagono per dieną).

Iki spalio 26 d. grūdinių ir ankštinių kultūrų eksportas sudarė 6,22 mln. tonų, iš jų 1 mln. tonų eksportuota spalį.

2027 M. UKRAINOS BIUDŽETAS

Spalio 27 d. Rada po pirmojo svarstymo pritarė 2027 m. valstybės biudžeto projektui

Biudžeto projektas remiasi makroekonomine prognoze, pagal kurią 2027 m. Ukrainos realusis BVP augs 1,3%, o metų pabaigoje infliacija sieks 8%. Pateiktame biudžeto projekte numatoma, kad pajamos sieks apie 114 mlrd. eurų, o išlaidos sudarys – ~147 mlrd. eurų. Iš jų apie 100 mlrd. eurų planuojama skirti saugumo ir gynybos reikmėms. Tai sudaro 43,8% prognozuojamo BVP. Numatomas biudžeto deficitas sieks beveik apie 34 mlrd. eurų.

INVESTICIJOS Į GYNYBOS PRAMONĘ, FINANSINĖ PARAMA

Ukrainos verslas 2026-uosius vadina sunkiausiais karo metais, tačiau ir toliau investuoja.

Kodėl danai, švedai ir norvegai investuoja į Ukrainos gynybos technologijas: „Gardar“, „Final Frontier“ ir „Varangians“.

„Brave1“ pradeda investuotojų ir Ukrainos gynybos technologijų startuolių „matchmaking” platformą.

Ukrainos gamintojai galės dalyvauti NATO konkursuose ir sudaryti sutartis su NATO paramos ir pirkimų agentūra (NSPA).

„ICEYE“ ir „Nokia“ bendradarbiaus su Ukraina, kuriant nacionalinę palydovinio ryšio sistemą.

Praėjus metams po Ukrainos ginklų eksporto paskelbimo, specialus eksporto mechanizmas vis dar neveikia, teigia I. Fedirko.

Norvegija skiria daugiau kaip 100 mln. JAV dolerių investicijoms į Ukrainos gynybos pramonę.

„Sine Engineering“ paskelbė apie mokslinių tyrimų ir plėtros (MTEP) centro steigimą Suomijoje bei partnerystę su bendrove „Insta“.

Rugsėjį Ukrainos geležies rūdos eksportas smuko 37%

– iki 1,2 mln. tonų (52% mažiau nei prieš metus), o plieno ir pusgaminių eksportas sumažėjo 32% – iki vos 81 tūkst. tonų. Per pirmuosius devynis 2026 m. mėnesius geležies rūdos eksportas sumažėjo 30%, o plieno produkcijos eksportas – 22%. Pagrindinė eksporto kritimo priežastis buvo Juodosios jūros uostų blokada, dėl kurios nutrūko tiekimas į Kiniją. Tuo pačiu eksportą į ES ribojo silpna paklausa.

Analitinio centro „GMK Center“ duomenimis, 2026 m. rugsėjį žalio plieno gamyba siekė tik 130 tūkst. tonų, t. y. 79% mažiau nei prieš metus.

Šio nuosmukio mastą atspindi ir tai, kad **rugsėjį Ukraina visą savaitę negamino plieno**, o „Metinvest“ atstovų teigimu, tai buvo pirmasis toks visiškas gamybos sustabdymas per maždaug šimtmetį. Taip pat pranešama, kad didžiausia šalies metalurgijos įmonė „ArcelorMittal Kryvyi Rih“ pradėjo pasirengimą visiškam gamybos sustabdymui dėl suintensyvėjusių rusijos atakų.

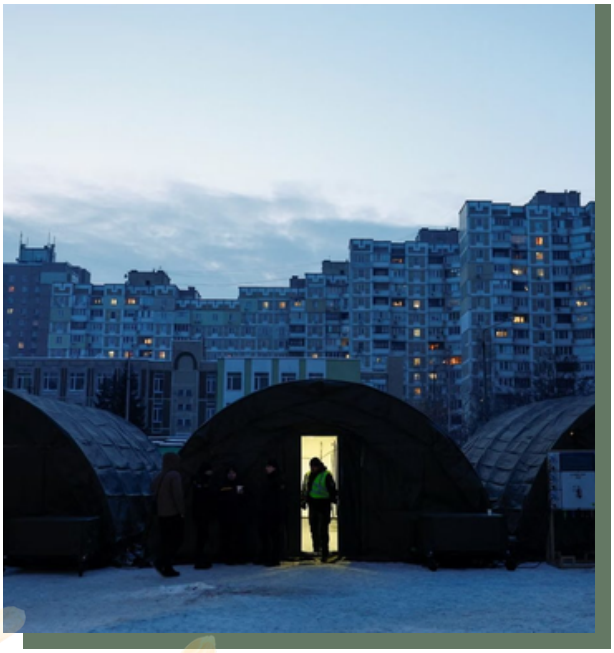
Prognozuojama, kad spalį gamyba gali priartėti prie nulio, nes po masinių rusijos atakų visos pagrindinės metalurgijos gamyklos buvo priverstos sustabdyti veiklą.

ENERGETIKA

rusija toliau sistemingai atakuoja Ukrainos energetikos infrastruktūrą

Ukrainos energetikos ministerijos duomenimis, nuo 2025 m. gegužės 1 d. iki 2026 m. spalio 5 d. užfiksuoti 1 665 smūgiai energetikos objektams, panaudota daugiau kaip 7 tūkst. ginklų, įskaitant per 1 250 raketų ir 6 500 dronų.

Didžiausias vienu metu fiksuotas elektros energijos deficitas siekė 1 034 MW. Artėjant 2026–2027 m. žiemai, energetikos sutrikimai išlieka viena pagrindinių verslo rizikų: 62% įmonių juos įvardija kaip didžiausią grėsmę veiklos tęstinumui, 74% stiprina atsarginio elektros tiekimo pajėgumus, tačiau tik 11% jaučiasi visiškai pasirengusios. Nepaisant investicijų į energetinį saugumą, bendras Ukrainos verslo atsparumas vertinamas 58%.

Moldova įsigijo pirmuosius 2 mln. kubinių metrų dujų iš Ukrainos tiekėjų.

„OKKO“ plečia vėjo energetikos verslą ir 2027 m. planuoja startuoti su bioetanolio veikla.

Kyjivas planuoja skirti daugiau kaip 20 mlrd. UAH (apie 435 mln. EUR) energetikos sistemos atsparumui didinti ir plėsti rezervinio šildymo pajėgumus.

Švedija skiria 522 mln. Švedijos kronų (apie 47,5 mln. EUR) Ukrainos pasirengimo žiemai ir energetikos poreikiams.

ŽEMĖS ŪKIS | LOGISTIKA | EKSPORTAS

Ukraina siekia užsitikrinti ilgalaikį keleivinių geležinkelių paslaugų finansavimą. Ukraina derasi su Pasaulio banku dėl penkerių metų finansavimo programos, pagal kurią kasmet galėtų gauti apie 460 mln. eurų lengvatinių paskolų keleivinio geležinkelių transporto paslaugoms finansuoti. Pasak infrastruktūros viceministro V. Shemajevo, paskolos būtų suteikiamos per Finansų ministeriją, o jų grąžinimo terminas galėtų siekti iki 29 metų.

„Ukrainos geležinkeliai“ (UZ) per artimiausius šešis mėnesius planuoja įsigyti iki 60 naudotų lokomotyvų, siekdami spręsti didelį jų trūkumą, kurį sukėlė rusijos atakos prieš geležinkelių infrastruktūrą.

Nuo liepos mėn. krovinių gabenimo tarifai iš Dunojaus uostų išaugo keturis kartus. Krovinių gabenimo iš Dunojaus uostų į Egiptą tarifas pasiekė 120 JAV dolerių už toną, o liepos pradžioje, kai Juodosios jūros uostai dar veikė, jis siekė 30 JAV dolerių už toną.

Ukrainos žemės ūkio paskirties žemės rinka išlieka aktyvi nepaisant besitęsiančio karo. 2026 m. buvo parduota daugiau kaip 85,8 tūkst. žemės sklypų, apimančių 233 tūkst. hektarų, o vidutinė kaina pakilo iki 70 199 UAH (apie 1 590 JAV dolerių) už hektarą.

Žemės ūkio ministerija, bendradarbiaudama su Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO) bei Pasaulio maisto programa (WFP), pradeda naują programą ūkininkams remti.

Rengėja:
LR ambasados Ukrainoje antroji sekretorė
Kristyna Kovalevska
kristyna.kovalevska@urm.lt